

Rajavartiolaitokselle

rajavartiolaitos@raja.fi

Viite: RVL1717435
RVL Dno/2016/774

Asia Lausunto hallituksen esitys luonnoksesta laeiksi rajavartiolain ja ulkomaalaislain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Esityksen tarkoituksena on kehittää Rajavartiolaitoksen ja rajavartiomiehen normaaliolojen toimivaltuuksia siten, että Rajavartiolaitos voisi varautua sekä nopeasti ja tehokkaasti vastata Suomen turvallisuusympäristössä ilmeneviin uhkiin sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Pyydettyinä lausuntonaan MTK esittää kunnioittaen seuraavan:

Schengenin rajasäännöstö

Schengenin rajasäännösten mukaan unionin sisärajoja ylittäviin henkilöihin ei kohdisteta rajavalvontaa. Rajavalvonnan palauttaminen sisärajoille on poikkeuksellinen toimenpide, mikä on väliaikaisesti mahdollista jo nyt yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan vakavan uhkan perusteella. Nykyisten normien edellyttämä päätöksenteko ei kuitenkaan ole riittävän nopeata järjestyksen turvaamiseksi nopeasti etenevissä tilanteissa eikä viranomaisten itsenäiset valtuudet riittäviä välittömään puuttumiseen. Ehdotus on siten tarpeellinen lisäämään viranomaisyhteistyön tehokkuutta ja ripeyttä.

Maanomistajan oikeudet

Rajaturvallisuuden ylläpitäminen on perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä peruste rajoittaa omaisuuden suojaa. Siksi rajavartiolain 39 §:n mukaista Rajavartiolaitoksen oikeutta käyttää kolmansien kiinteistöjä sotilaallisen harjoitustoiminnan ohella on perusteltua edellyttäen, että yksityiselle aiheutuva vahinko korvataan. Kiinteistöjen tilapäinen käyttöoikeus ei ulotu lainkaan asuinrakennuksiin, piha- ja puutarha-alueisiin, eikä korjaamattomaan satoon.

Korvauksen määrä tulee arvioida **korkeimman käyvän hinnan mukaisesti** ja (Laki omaisuuden lunastuksesta puolustustarkoituksiin 30.12.1996/1301) 4§ **mukaan ja ottaen huomioon myös välilliset menetykset.**

Sosiaaliviranomaisten huostaanottovaltuudet

Ihmiskaupan havaitsemisessa ja estämisessä rajavartiolaitos on keskeisessä asemassa. Ihmiskaupaksi on määritelty myös alaikäisen vieminen huoltajansa toimesta ulkomaille

pakkoavioliiton solmimiseksi. Tämän vuoksi *rajavartioloitokselle tulisi säätää toimivaltaa myös ala-ikäisen lapsen väliaikaiseen huostaanottoon kiireellisenä toimenpiteenä* vastoin huoltajansa tahtoa. Institutionaalinen lakivaraus huomioiden lain tasoinen toimivalta on välttämätön, koska virka-avun saatavuus ei ole riittävän nopeaa kaikissa tilanteissa.

Ehdotus on tarpeen Euroopan turvallisuustilanteen muuttumisen vuoksi eikä sen voimaantuloa ole syytä viivyttää.

Helsingissä 8.8.2017

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry

Antti Sahi

Toiminnanjohtaja

Risto Airikkala

Päälakimies